ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ੀ

ਬਨਾਮ

ਅਵਿਨਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲਆਰਐਸ ਰਾਹੀਂ। &

ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1524-1525)

20 ਅਗਸਤ, 2019

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸੇਫ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੁਕੱਦਮਾ - ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਵੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਮੁਦਈ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ - ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ, ਇਕ ਵਾਰ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। 5 ਲੱਖ - ਮੁਦਈ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ - ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਨੁਕਸ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਖੁਦ ਵਾਜਬ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੀਸਰਾ ਪੜਾਅ ਉਭਰਿਆ - ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1952 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਹੀ ਸੀ - ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 -

s.29 - ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 - s.20.

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 - ss.2(f), (k), 3-5, 22 - 'ਸਾਈਟ' ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਅੰਤਰ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1960 – ਆਰ.14 – ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਸਟੇਟ ਰੂਲਜ਼, 2007 – ਆਰ.16 – ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1893 – ss.2-4 /

ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 - s.93 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

<u>ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ?</u>

ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ-ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ-ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੈ। [ਪਰਾ 17] [265-G-H]

<u>1.2 ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ?</u>

ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਖੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (5) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੂਜੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਭਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਪੱਖ

ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ/ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਾਜ਼ (5) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 01.04.1996 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ 01.04.1996 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਾਜਬ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਬਾਅ ਸੀ. ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। 15.04.1996 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਰੇਟ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਹੁਣ ਲੋੜ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦਾ ਰੇਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲੇਗੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 21, 22, 29 ਅਤੇ 30] [268-A-F; 273-ਡੀ-ਐਚ; 274-ਏ-ਬੀ]

1.3 ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਕ ਤਰਜੀਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਟੌਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਸ ਗੰਭੀਰ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। [ਪਰਾ 32] [274-G-H]

1.4 ਕੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। 31.03.1982 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ, ਦੂਜਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਰੱਦ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ. ਦੂਜੀ ਨੁਕਸ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ 31.03.1982 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪਰਾ 37] [276-ਏ-ਐਚ; 277-ਏ-ਈ]

1.5 ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੜ-ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪਾਰਾ 43, 44] [279-F-G; 280-ਡੀ-ਜੀ]

1.6 ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਧਾਰਾ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੀਜਾ ਭਰਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਲਈ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ 10.07.1981 ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਈਟ ਦਾ ਕੋਈ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੀ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ

ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 45, 50 ਅਤੇ 51] [280-H; 281-ਏ; 284-B-F]

1.7 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਭਰਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ, ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ. ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਭਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਭਰਾ ਖਰੀਦਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਹ ਯਕੀਨਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨੁਕਸ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਵਾਜਬ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਉਭਰਿਆ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 52, 53] [285-D-H; 286-ਏ-ਬੀ]

1.8 ਕੈਪੀਟਲ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ '1952 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐਫ) ਵਿੱਚ "ਸਾਈਟ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ

ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1952 ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(k) ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਸਾਈਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਲਾਮੀ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਰ "ਸਾਈਟ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 3. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਟਹਾਊਸ, ਸਟੇਬਲ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਸ਼ੈੱਡ ਅਤੇ ਗੈਰੇਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਸਾਈਟ" ਅਤੇ "ਬਿਲਡਿੰਗ" ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਸ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1960 ਬਣੇ। 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 1952 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(a), 2(d), 2(e) ਅਤੇ 2(h) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸੇਲ ਆਫ਼ ਸਾਈਟਸ ਐਂਡ ਬਿਲਡਿੰਗ ਰੂਲਜ਼, 1960 ਦਾ ਨਿਯਮ 14 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 22 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਸਟੇਟ ਰੂਲਜ਼, 2007 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਿਯਮ 16 ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ/ਮਿਲਗਾਮੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 54, 56, 58-60] [286-ਸੀ-ਡੀ; 287-ਬੀ, ਡੀ, ਜੀ-ਐਚ; 288-ਏ-ਸੀ, ਐੱਫ]

1.9 ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਖੰਡਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.12.1997 ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਟਰ 19A ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੂਜੇ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 63-66] [289-ਏ-ਐਚ; 290-ਏ-ਬੀ]

ਕੇ. ਨੈਨਾ ਮੁਹੰਮਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ) Lrs ਦੁਆਰਾ. ਬਨਾਮ ਏ.ਐਮ. ਵਾਸੁਦੇਵਨ ਚੇਤਿਆਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) Lrs.and Others ਦੁਆਰਾ (2010) 7 SCC 603 : [2010] 7 SCR 927 ; ਹਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 4 SCC 658 : [2006] 3 SCR 726 ; ਮੁਹੰਮਦ ਰਜ਼ਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅੱਬਾਸ ਬਾਂਡੀ ਬੀਬੀ ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੀਸੀ 158 - ਹਵਾਲੇ

ਕੇਸ਼ਵਲਾਲ ਲੱਲੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਲਾਲਭਾਈ ਤ੍ਰਿਕੁਮਲਾਲ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 SC 512 : [1959] SCR 213; ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 SC 838 : [1959] SCR 878 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2010] 7 SCR 927 ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ 726 ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੀਸੀ 158 ਨੇ ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
[1959] SCR 213 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1959] SCR 878 ਪੈਰਾ 41 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1524-1525।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.02.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 2012 ਦਾ 3496 (O&M) ਅਤੇ 2012 ਦਾ 3497 (O&M)।

ਨਿਧੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਤਰੁਣ ਗੁਪਤਾ, ਮਿਸ. ਵ੍ਰਿਤੀ ਗੁਜਰਾਲ, ਸ. ਪੱਲਵੀ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਪਨੀਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।
ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਿਧਾਰਥ ਮਿੱਤਲ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸੇਫ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਬਖਸ਼ੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ 04.09.1974 ਨੂੰ ਮੁਦਈ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਕਾਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਉਠਦੀ ਹੈ ਕਿ 31.03.1982 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

> “ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਰੰਮਤ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਖਾਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ (ਵਾਜਬ ਘਟਾਏ/ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਈਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਵਰਜਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਲੜਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਲਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਿਤੀ 12.11.1997 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ 03.02.1998 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਲਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਤੀ 31.03.1982 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

6. ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੱਚਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਮੁਦਈ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸਦੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਬਿਆਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਸੀ. ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਭਿਲਾਈ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੀ 19 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੌਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭਿਲਾਈ ਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੁਦਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮੁਦਾਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਲਾ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ

7. ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਤ, ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੈਧ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ (5) ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ)। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਧਾਰਾ (5) 'ਤੇ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਰੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਕਦ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

9. ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਖੰਡਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਵੰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

11. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੀ

ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਲਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ Lrs ਦੁਆਰਾ ਕੇ. ਨੈਨਾ ਮੁਹੰਮਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। v. A.M. ਵਾਸੁਦੇਵਨ ਚੇਤਿਆਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) Lrs.and Others1 ਦੁਆਰਾ, ਹਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੌੜ ਹਰੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ 2 ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਜ਼ਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅੱਬਾਸ ਬਾਂਡੀ ਬੀਬੀ3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ। ਉਸਨੇ ਹਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਵਪਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ:

> “ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਵਪਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੁਇਟੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
>
> ਸੀਮਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। …”

13. ਅੱਗੇ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਸਟੇਟ ਰੂਲਜ਼, 2007 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਜਾਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਗੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੁਖੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਭਿਲਾਈ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਚਾਲਨ ਸਿਰਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵੈਧ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

15. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੱਸੀ ਜਿਸਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਪੈਸੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਾਰੇ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਲਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਾਨੂੰਨ.

16. ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

A. ਕੀ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸੀ?

B. ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ, ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ?

C. ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

D. ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?

E. ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

F. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਲੱਭਤਾਂ

ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ?

17. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੀ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 31.03.1982 ਦੀ ਕਥਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ-ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ-ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੈ।

ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ?

18. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਖੋਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"29. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹਨ।—ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਬੇਕਾਰ ਹਨ। - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬੇਕਾਰ ਹਨ।" ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

(a) A B ਨੂੰ “ਸੌ ਟਨ ਤੇਲ” ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤੇਲ ਇਰਾਦਾ ਸੀ. ਸਮਝੌਤਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ”

(b) A, B ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਣਨ ਦਾ ਸੌ ਟਨ ਤੇਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਣਜ ਦੇ ਲੇਖ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

(c) A, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਰੀਅਲ-ਤੇਲ ਦਾ ਡੀਲਰ ਹੈ, B ਨੂੰ “ਇੱਕ ਸੌ ਟਨ ਤੇਲ” ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਏ ਨੇ ਸੌ ਟਨ ਨਾਰੀਅਲ ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(d) A, B ਨੂੰ “ਰਾਮਨਗਰ ਵਿਖੇ ਮੇਰੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਅਨਾਜ” ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

(e) A, B ਨੂੰ "C ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਚੌਲ" ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(f) A B ਨੂੰ "ਮੇਰਾ ਚਿੱਟਾ ਘੋੜਾ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ" ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਹੈ। ”

19. ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"93. ਅਸਪਸ਼ਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ।—ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ, ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

(a) A, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, B ਨੂੰ “ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਘੋੜਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1,000 ਜਾਂ ਰੁ. 1,500”। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(ਬੀ) ਇੱਕ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

20. ਸਵਾਲ res integra ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਸ਼ਵਲਾਲ ਲੱਲੂਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਲਾਲਭਾਈ ਤ੍ਰਿਕੁਮਲਾਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ 4 ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

"10. ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਰਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੁਣ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

21. ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

22. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (5) ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੂਜੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਇਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਭਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ/ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਾਜ਼ (5) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

<u>ਕੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ</u>

23. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਵਾਂਗੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ P16 ਨੂੰ 16.2.1996 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਿਆਮਾ ਮਹਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

> "ਪਿਆਰੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਤਿਲਕ ਜੀ,
>
> ਨਮਸਕਾਰ
>
> ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਦਿਲਦਾਰ ਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਬੁਆਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਵਨ ਸਬੰਧੀ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਫਸਟ 'ਤੇ ਹਵਨ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ।
>
> ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਕੁਕੂ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਓ ਅਸੀਂ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦੇਈਏ। ਸਾਡੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ, ਸੌਦਾ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਸਾਡੀ ਤਰਫੋਂ, 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਅੰਤਮ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ

ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਤਾਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚਾਹੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਪੁੱਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹੇ। ਤੁਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੁਕੂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ। ਸੰਤੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮਮਤਾ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨੀ, ਲਕਸ਼ਮੀਤਾ ਅਤੇ ਧਰੁਵ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਧਰੁਵ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀਤਾ ਅਤੇ ਨੈਨੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਭੇਜੋ। ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਧਰੁਵ ਕਾਫ਼ੀ ਬੋਲਚਾਲ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਭਿਲਾਈ ਆ ਜਾਓ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮਹਿਤਾਜੀ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ,

ਤੇਰੀ
ਸ਼ਿਆਮਾ"

24. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P17 ਦੁਆਰਾ 10.03.1996 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ:

“ਪਿਆਰੇ ਤਿਲਕ ਜੀ ਅਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਜੀ

ਨਮਸਕਾਰ

ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਠੀਕ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਸੰਤੋਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਭਾਬੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਸਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। ਮੇਰੀ ਤਿਲਕ ਜੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ:-

1. ਕਮਾਏ ਪੈਸੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ?

2. ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

3. ਦਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

4. ਭੁਗਤਾਨ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

5. ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ?

1 ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ 1 ਲੱਖ ਜਾਂ ਦੋ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

2 ਅੱਧੀ ਅਦਾਇਗੀ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

3 ਦਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਨੂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸੌਦਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 15 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੂ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਵੇਚਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

4 ਭਿਲਾਈ ਆਉਣ 'ਤੇ ਭਿਲਾਈ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

5 ਬਿਆਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਾਂਗੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਵਾਂਗੇ (ਪੜ੍ਹਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ).....ਅਸੀਂ ਦੇਖਾਂਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿਓ।

Sd/-

ਸ਼ਿਆਮਾ"

25. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 23.02.1996 ਅਤੇ 22.03.1996 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ 01.04.1996 ਨੂੰ P18 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਫੈਕਸ ਨੰਬਰ 0788-324339
ਸ਼ ਲਈ ਫੈਕਸ. ਵੀ.ਡੀ. ਮਹਿਤਾ,
48/6, ਨਹਿਰੂ ਨਗਰ (ਪੱਛਮੀ)
ਭਿਲਾਈ (ਐੱਮ. ਪੀ.)

ਰੈਸ.ਟੈਲੀ-324651

13/19-ਏ,

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

01.0

4.1996

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵੀਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਆਮਾ ਭਾਬੀ,
ਨਮਸਕਾਰ, ਰੈਫ. ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਭਾਬੀ ਦੇ 10.03.1996 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਜਵਾਬ 22.03.1996 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਹਨ (1) ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਬਿੰਦੂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਭਰਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਬੀਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਮਮਤਾ ਦੀ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ 4/5 ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਗਾਊਂ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ/ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਮਮਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਤਰਜੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਨੈਨੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਜਬ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ। ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 60 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਆਵਾਂਗਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਦਿੱਲੀ/ਅੰਬਾਲਾ ਤੱਕ ॥ ਸਲੀਪਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਭਰਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਵੀ ਹਨ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੰ: 0172-703603 “Attn: ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ੀ” 'ਤੇ ਫ਼ੋਨ ਜਾਂ ਫੈਕਸ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ-ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ੀ।

26. ਉਸੇ P19 ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਪਿਆਰੇ ਤਿਲਕ,

ਨਮਸਕਾਰ

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਫੈਕਸ ਦੀ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਮਾਣਿਕ ਤੈਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਰਾਜੀਵ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿਲਾਈ ਆ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਲਓ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅੰਚੁ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਪੱਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੁਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਬਿਆਨੇ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਮ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਹੁਣ ਲੋੜ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਨੂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਦਾ ਤੈਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਿਤਾਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਵਾਂਗਾ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਿਲਾਈ ਆਉਣ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਮਾਇਆ ਸੁਪਰ ਫਾਸਟ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2.20 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਜ਼ਾਮੁਦੀਨ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਰੇਲਗੱਡੀ ਹੈ ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਚੰਗੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੋ ਮੈਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਦੱਸੋ। ਮੈਂ ਸੀਟ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ।

Sd/-
ਸ਼ਿਆਮਾ"

27. ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12.11.1997 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿੱਲਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਝੁਕੇ ਹਾਂ:

> 16.02.1996 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਕੁਕੂ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅੰਤਮ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਤਾਜੀ (ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ) ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਉਰਫ਼ ਕੁਕੂ (ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਰਾ) ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗੀ।

28. 10.03.1996 ਦੀ ਦੂਜੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਇੱਕ ਲੱਖ ਜਾਂ ਦੋ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅੱਧੀ ਅਦਾਇਗੀ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਸੌਦਾ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ 15 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਮਨੂ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਭਿਲਾਈ ਜਾਣ 'ਤੇ ਭਿਲਾਈ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

29. ਆਖਰੀ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 01.04.1996 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ

ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਉਸਨੇ ਮਮਤਾ (ਧੀ) ਦੇ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਨਤ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ 4/5 ਧਿਰਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਵਿਆਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਤਰਜੀਹ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅੱਗੇ, ਉਹ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

30. ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਲੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ 01.04.1996 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਾਜਬ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਬਾਅ ਸੀ. ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। 15.04.1996 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਰੇਟ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਹੁਣ ਲੋੜ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦਾ ਰੇਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲੇਗੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

31. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ PW4 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ, ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਘਰ ਨੂੰ, ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ A, B, ਅਤੇ ਭਾਗ ਬਣਾ ਕੇ ਵੰਡਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਭਾਗ A ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਗ ਬੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਿੱਸੇ C ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ 15-16 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ

ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P16 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਚਾਰਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ, P18 ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਜੇ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ)। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸ ਪੱਤਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P19 ਵਿੱਚ ਭਿਲਾਈ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਿਲਾਈ ਵਿਖੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਭਿਲਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

32. ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਕ ਤਰਜੀਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਟੌਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਸ ਗੰਭੀਰ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

<u>ਕੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ?</u>

33. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

34. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਦੂਜੇ ਭਰਾ) ਨੇ ਮੁੱਠੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ।

35. ਹੁਣ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਬਿੱਲ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਰੱਦ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 3 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਤੀ 31.03.1982 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

36. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਵਸੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਸ਼ਡਿਊਲ ਹਾਊਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਦਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਜਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

37. ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ:

> 1. ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

2. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। 31.03.1982 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ, ਦੂਜਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਰੱਦ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ. ਦੂਜੀ ਨੁਕਸ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ 31.03.1982 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ 4.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

38. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ।

39. ਕੇ. ਨੈਨਾ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਪੁਰਸ਼ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਧਾਰਾ (11) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

> “(11) ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਵਿਤਰੀ ਅੰਮਾਲ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ A ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰੁਕਮਣੀ ਅੰਮਾਲ ਦੇ ਵਾਰਸ B ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ।

40. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (11) ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ। "ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, "ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ"। ਸਾਨੂੰ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

41. ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ 5 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਬਿਆਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

> “7. ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਪਲੋਡਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 136 ਪੀ.ਆਰ. 1894 ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 511 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:
>
> "ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਸ ਐਡ ਰੀਮ ਏਲੀਅਨਮ ਐਕਵਾਇਰੰਡਮ ਹੈ

ਨਾ ਕਿ ਜ਼ੂਸ ਇਨ ਰੀ ਏਲੀਨਾ…. ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁਦ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ: (1) ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ (2) ਵੇਚੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ।

42. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:

"11. ਮੁਦਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਸਲ ਵੈਂਡੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਕਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਤਰਜੀਹੀ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ: (1) ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲਾ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (2) ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੋਲ ਵੇਚੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (3) ਇਹ ਬਦਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਮੁੜ-ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਭਾਵ, ਪ੍ਰੀਮਪਟਰ ਪੂਰਾ ਸੌਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। (4) ਇਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। (5) ਤਰਜੀਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤੱਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (6) ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ

ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚੇ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ।

43. ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈਮਪਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਪਏਗਾ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ/ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> “14. ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 19-50 ਪੈਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਰਥਾਤ 19-50 ਪੈਸੇ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ ਚਿਪਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ 4,80,000/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਭਾਵ ਰੁਪਏ..... 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
>
> ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 12.11.1997 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 13, ਸੈਕਟਰ 19-ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ) ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ”

44. ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੜ-ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ. ਨੈਨਾ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਧਾਰਾ (11) ਨੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ

ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

<u>ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>

45. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਧਾਰਾ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੀਜਾ ਭਰਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

46. ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੋਬਸਤਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਜ਼ਾ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਸ਼ੀਆ ਮਹੋਮੇਦਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਾਲਾ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਉੱਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਮੁਦਈ/ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ/ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ:

> “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਘਰਾ ਬੀਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, "ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ" ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਇੱਕ ਕਾਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਨਬੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਨਬੀ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਉੱਤੇ ਕਿ ਸੁਘਰਾ ਬੀਬੀ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਸ਼ਕ ਸੀ; ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਨਬੀਆਂ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੂਰਨ ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਘਿਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਘੁਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ 29 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਪੂਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਡੀਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸੀ. ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਸੁਘਰਾ ਬੀਬੀ ਨੇ ਜੋ ਖਿਤਾਬ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਤੇ ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਹੁਸੈਨ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਹੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜੋ ਲਿਆ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ।

47. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1882 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਟੀਪੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਇੰਟਰ ਵਿਵੋਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅੰਸ਼ਕ ਪਾਬੰਦੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। .

48. ਕੇ. ਨੈਨਾ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣਗੇ। ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ। ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਭੈਣ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਭੈਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

> “38. ਕੇਸ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 22-9-1951 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮਕੱਲ ਅੰਮਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਏ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਬੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ। ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਵਿਤਰੀ ਅੰਮਾਲ ਅਤੇ ਰੁਕਮਣੀ ਅੰਮਾਲ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਬੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

49. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ, ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ:

> "44. ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮਕਲ ਅੰਮਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਸਥਾਈਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ, ਸਾਵਿਤਰੀ ਅੰਮਾਲ ਅਤੇ ਰੁਕਮਣੀ ਅੰਮਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੋਝ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਮੌਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮਕੰਕਲ ਅੰਮਾਲ ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

> ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਲਾਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮਰਦ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕੋ-ਇਕ ਪਾਬੰਦੀ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ।

50. ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਜ਼ਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹੱਕ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਲਈ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ 10.07.1981 ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਈਟ ਦਾ ਕੋਈ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਰਜ਼ਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਨਬੀ ਨਾਲ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਭਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

51. ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੀ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> “7. ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਹਾਊਸ ਨੰ.19-ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ

1 ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। Regd ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.1 ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਚਿੱਠੀਆਂ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ FAX 'ਤੇ ਵੀ।

8. ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 3 ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

9. ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮੁਦਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.1 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.3 ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਤੀ 31.3.1982 ਦੇ ਮਿੰਟ ਆਏ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 (ਲਾਲ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸਾਈਟ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।

52. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

53. ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਭਰਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ, ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ. ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਭਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਭਰਾ ਖਰੀਦਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਹ ਯਕੀਨਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨੁਕਸ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਵਾਜਬ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਉਭਰਿਆ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

54. ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਖੰਡਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ '1952 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐਫ) ਵਿੱਚ "ਸਾਈਟ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ".

55. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"3. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। -

(1) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਲਾਮੀ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੋ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ

ਵਿਚਾਰ ਰਕਮ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

56. 1952 ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਕੇ) ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

> “2(ਕੇ)”ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰੀ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; "

57. 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "4(2) ਹਰੇਕ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।"

58. 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> “2(c)”ਇਮਾਰਤ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ '[ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ] ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਘਰ, ਤਬੇਲੇ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਸ਼ੈੱਡ ਅਤੇ ਗੈਰੇਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਇਮਾਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

59. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਈਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਲਾਮੀ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਰ "ਸਾਈਟ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 3. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, "ਇਮਾਰਤ" ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਟਹਾਊਸ, ਸਟੇਬਲ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ ਅਤੇ ਗੈਰੇਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਸਾਈਟ" ਅਤੇ "ਬਿਲਡਿੰਗ" ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਸ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1960 ਬਣੇ। 1952 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 1952 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(a), 2(d), 2(e) ਅਤੇ 2(h) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

> “2(ਏ) ਉਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
>
> 2(d) ਉਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਠਕ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
>
> 2(e) ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ;
>
> 2(h) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ;

60. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸੇਲ ਆਫ਼ ਸਾਈਟਸ ਐਂਡ ਬਿਲਡਿੰਗ ਰੂਲਜ਼, 1960 ਦਾ ਨਿਯਮ 14 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 22 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਸਟੇਟ ਰੂਲਜ਼, 2007 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਿਯਮ 16 ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ/ਮਿਲਗਾਮੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

> “16. ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ/ਮਿਲਗਾਮੇਸ਼ਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਜਾਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕੇਵਲ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਅੱਗੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਦੇ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੇਕਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

61. ਇਹ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਅਤੇ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਸਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

62. ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸੈਕਟਰ 19ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਨੰ.13 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1/ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉਪਾਅ ਵੰਡ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। , 'ਮਨਜ਼ੂਰ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵੰਡ ਐਕਟ, 1893 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ.

63. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

64. ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.12.1997 ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ ਮਹਿਤਾ (ਪਹਿਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ) ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੈਕਟਰ 19A ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 2007 ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

65. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

66. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate